

Medlemmerne af Folketingets

Europaudvalg og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	30. marts 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Justitsministeriets grundnotat vedrørende forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin, KOM(2001) 20 endelig.

GRUNDNOTAT

til Folketingets Europaudvalg

om

forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af
mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin

<DOCUMENT_START>

KOM(2001) 20 endelig

<DOCUMENT_START><DOCUMENT_START>

Kommissionen har den 16. januar 2001 fremlagt forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin. Forslaget er ledsaget af en meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om intensivt opdrættede svines velfærd og navnlig velfærd for søer opdrættet i forskellige grader af indelukning og i flok.

Justitsministeriet modtog forslaget den 30. januar 2001.

• Baggrund

I Rådets direktiv 91/630/EØF er der fastsat mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

Efter direktivets art. 6 skal Kommissionen senest den 1. oktober 1997 forelægge Rådet en rapport udarbejdet på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Veterinærkomité om det eller de intensive opdrætsystemer, der ud fra et patologisk, zooteknisk, fysiologisk og adfærdsmæssigt synspunkt opfylder kravene til svines velfærd, samt om de forskellige systemers

samfundsokonomiske følger. Denne rapport skal navnlig omhandle velfærd for søer opdrættet i forskellige grader af indelukning og i flok, og den skal være ledsaget af relevante forslag fra Kommissionen.

Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel blev derfor anmodet om at undersøge velfærd for svin opdrættet i intensive produktionssystemer.

Komitéen afgav udtalelse den 30. september 1997. Udtalelsens konklusioner peger på, at det er nødvendigt, at Kommissionen træffer foranstaltninger til yderligere forbedring af svins velfærd.

På baggrund af disse konklusioner har Kommissionen besluttet at fremlægge et forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF.

• **Nærheds- og proportionalitetsprincippet**

Kommissionen har ikke redegjort nærmere for nærheds- og proportionalitetsprincippet i direktivforslaget.

• **Formål og indhold**

Forslaget til Rådets direktiv om ændring af direktiv 91/630/EØF har til formål at få indført dyrevelfærdsmæssige forbedringer i det intensive svineopdræt.

Direktivforslaget indeholder ændring af følgende punkter:

Mindstekrav for, hvor stor en del af gulvarealerne der skal være fast

Artikel 3, nr. 2 foreslås ændret, så der fastsættes mindstekrav for, hvor stor en del af gulvarealerne, der skal være fast. Det foreslås derimod ikke, at selve arealkravet for fravænnede grise og avls-/fedesvin, som fastsat i det nuværende direktivs artikel 3, nr. 1, ændres.

Det foreslås, at der for *fravænnede grise og avls-/fedesvin* stilles krav om, at mindst 1/3 af minimumsarealet for hvert dyr skal være et sammenhængende areal med fast gulv. Heraf må højst 10 procent anvendes til dræning. Endvidere fastsættes krav til bjælkebredden i betonspaltegulve således, at bjælkebredden ikke må være under 75 mm og spalteåbningsbredden ikke over 25 mm.

Der foreslås desuden indført bestemmelser for størrelsen af det faste gulv til *goldsøer, drægtige søer og gylte*. Disse er ikke omfattet af den eksisterende artikel 3, nr. 1. Af forslaget fremgår det, at det sammenhængende areal med fast gulv skal være mindst 1,3 m² pr. goldso og drægtig so. For gylte skal det sammenhængende areal med fast gulv være mindst 0,95 m² pr. gylt. Tilsvarende må højst 10 procent heraf anvendes til dræning. Der er ligeledes foreslået krav til bjælkebredden i betonspaltegulve, som ikke må være under 80 mm, ligesom spalteåbningsbredden ikke må være over 30 mm.

Forbud mod anvendelse af bindsler til søer og gylte

I artikel 3, nr. 3 præciseres det, at der indføres et forbud for alle staldbygninger fra den 1. januar 2006 mod at anvende bindsler til søer og gylte. Baggrunden for denne præcisering er, at det eksisterende direktivs artikel 3, nr. 2, er uklart formuleret. Efter det eksisterende direktiv var det dog også hensigten at indføre et forbud fra den 1. januar 2006 mod anvendelse af bindsler til søer og gylte.

Gruppeopstaldning af søer og gylte

Det foreslås i artikel 3, nr. 4, at søer og gylte ikke må holdes i individuelle stier i perioden fra 4 uger efter løbning til 7 dage før det forventede faretidspunkt. Undtagelsesvis kan for eksempel aggressive svin dog opstaldes midlertidigt i individuelle stier. Til goldsøer og drægtige søer må der ikke anvendes individuelle stier, medmindre de let kan vende sig i dem.

Øvrige velfærdsmæssige krav

Som artikel 3, nr. 5 foreslås regulering af :

- Staldfaciliteterne til goldsøer og drægtige søer.
- Længden af en stis korteste side, hvor søer holdes i flok.
- Jord eller andet rodemateriale til alle søer. Rodematerialet skal opfylde kravene i bilaget.
- Fodringssystemer, hvor søer holdes i flok.

- Foder med både højt fiberindhold og højt energiindhold til alle søer.

Kommissionen foreslår i artikel 3, nr. 6, at bestemmelserne i artikel 3, nr. 2 og nr. 4 - det vil sige bestemmelserne om størrelsen af det faste gulv og bjælkebredden samt om gruppeopstaldning af søer og gylte - skal gælde fra den 1. januar 2002 for alle nyopførte og genopførte bedrifter, samt for bedrifter, som tages i brug for første gang efter denne dato. Fra den 1. januar 2012 gælder alle velfærds-mæssige krav for alle bedrifter.

For bedrifter med under ti goldsøer og drægtige søer gælder dog kun kravet om foder med både højt fiberindhold og højt energiindhold.

Krav om uddannelse af personale med fokus på velfærdsaspekter

Kommissionen foreslår, at der som ny artikel 5a indføres en bestemmelse, hvorefter enhver, der passer dyrene, skal have modtaget instrukser og vejledning om bestemmelserne i artikel 1, 2 og 3 samt i bilaget til direktivet. Medlemsstaterne skal sørge for, at der er adgang til uddannelseskurser, som specielt skal fokusere på velfærdsaspekter.

Udarbejdelse af ny rapport inden den 1. januar 2008

Kommissionen foreslår, at artikel 6 ændres, så Kommissionen inden 1. januar 2008 forelægger en rapport udarbejdet på grundlag af en udtalelse fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel. Dette er begrundet i, at Kommissionen finder, at der er behov for yderligere forskning inden for nogle områder, hvor produktionsmetodens virkninger for svins velfærd endnu ikke er undersøgt fuldt ud.

Denne rapport skal især belyse :

- Belægningsgradens virkninger for svins velfærd
- Udvikling i opstaldningssystemer, hvor drægtige søer holdes i flok
- Arealkrav for individuelt opstaldede voksne avlsorner
- Udvikling i løstaldssystemer for søer i løbeafdeling samt for diegivende søer, som opfylder søernes behov uden risiko for pattegrisenes overlevelse
- Udvikling af metoder, som vil mindske behov for operativ kastration
- Forbrugernes holdning og adfærd overfor svinekød, hvis svins velfærd ikke forbedres

Ændring af forskriftsproceduren

Kommissionen foreslår artikel 10 ændret, så proceduren for ændringer af bilaget til direktivet sker i overensstemmelse med artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF.

I modsætning til den nuværende forskriftsprocedure i direktivets artikel 10, fremgår det af artikel 5 i Rådets afgørelse, at Kommissionen regelmæssigt skal holde Europa-Parlamentet underrettet om udvalgenes arbejde. Derved får Parlamentet større mulighed end tidligere for at blive inddraget i forskriftsproceduren.

Rådets kompetence ændres også, idet Rådet nu kun med *kvalificeret flertal* kan nedstemme et forslag fra Kommissionen til ændringer af bilaget til direktivet. Tidligere kunne Rådet med *simpelt flertal* nedstemme et forslag.

1. Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse om forslaget foreligger endnu ikke.

1. Gældende dansk ret

De danske regler om svin er fastsat i tre love :

- lov nr. 404 af 26. juni 1998 om indendørs hold af drægtige søer og gylte,
- lov nr. 104 af 14. februar 2000 om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin og

- lov om udendørs hold af svin, som blev vedtaget den 13. marts 2001.

Desuden er der fastsat regler i bekendtgørelse om beskyttelse af svin, som gennemførte direktiv 91/630/EØF om fastsættelse af mindstekrav med hensyn til beskyttelse af svin.

De tre ovenfor nævnte love bygger på udtalelser fra Arbejdsgruppen om hold af svin.

Der er fastsat overgangsbestemmelser i de nævnte love. Det fremgår af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte, at kravene til bygninger skal være opfyldt senest den 1. januar 2014, mens fristen i lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin er den 1. juli 2015.

1. Lovgivningsmæssige og finansielle/økonomiske konsekvenser

På trods af at Danmark er en af de største eksportører af svineprodukter, må direktivforslaget forventes at få forholdsvis begrænsede samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Årsagen hertil er, at Danmark gennem national lovgivning har gennemført regler for indendørs hold af svin, der går videre end det eksisterende direktiv, og som stort set lever op til kravene i direktivforslaget.

Det bemærkes, at de nødvendige ændringer af den danske lovgivning vil kunne ske ved bekendtgørelse, da justitsministeren både i de ovenfor nævnte love om svin og i dyreværnsloven har hjemmel til at fastsætte regler med henblik på opfyldelse af De Europæiske Fællesskabers direktiver om forsvarlig behandling af dyr og om beskyttelse af dyrs velfærd.

Hvis direktivforslaget vedtages i sin nuværende form, vil der umiddelbart blive tale om ændringer i de nuværende danske regler, således at der indføres krav til bjælkebredden i betonspaltegulve.

Der vil ligeledes skulle indføres bestemmelser om, at goldsøer og drægtige søer i individuelle stier skal kunne vende sig, ligesom der vil kunne blive tale om ændringer i arealkravene til goldsøer. Desuden vil der blive tale om en mindre ændring for så vidt angår fiberindholdet i foderet og mere specifikke krav om uddannelse af personale.

Endvidere vil der blive tale om mindre lovændringer, idet overgangsperioden i direktivforslaget er kortere end i de danske love.

På baggrund af det ovenstående må det derfor antages, at der bliver tale om forholdsvis begrænsede konsekvenser for de danske svineproducenter, og dermed for Danmark.

1. Høring

Direktivforslaget blev sendt i høring den 31. januar 2001 hos medlemmerne af Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr samt i andre interesseorganisationer.

Direktivforslaget er desuden blevet drøftet på et møde i Den Nationale Komité vedrørende landbrugsdyr den 6. februar 2001.

Justitsministeriet har modtaget bemærkninger fra Det Dyreetiske Råd, Landbrugsraadet (der ligeledes svarer på vegne af Landsudvalget for Svin, De Danske Landboforeninger, Dansk Familielandbrug og Danske Slagterier), Specialarbejderforbundet i Danmark (SiD), Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA), Det Veterinære Sundhedsråd, Dyrenes Beskyttelse, Danske Svineproducenter, Landsforeningen af Økologiske Kødproducenter, Skov- og Naturstyrelsen, Dyreværnsrådet samt Den Danske Dyrlegeforening.

Det Dyreetiske Råd finder det meget positivt, at der på EU niveau er tiltag til forbedringer af lovgivningen vedrørende svin. Rådet bemærker, at en stor del af de initiativer, som forslaget indeholder, allerede findes i dansk lovgivning, men at der også er skærper. Rådet bemærker endvidere, at de mere vidtgående dele af forslaget stemmer overens med rådets anbefalinger i "Udtalelse vedrørende svineproduktion" (1993). Rådet hilser især forslaget om uddannelse af personale velkomment. Rådet finder, at Danmark på de punkter, hvor dansk lovgivning er mere vidtgående end forslaget, bør arbejde for at bringe de øvrige EU lande på niveau med Danmark. Rådet finder desuden, at der allerede på nuværende tidspunkt findes tilstrækkelig dokumentation for belægningsgraden, således at det bør skrives ind i forslaget nu og ikke først efter en ny rapport i 2008.

Landbrugsraadet støtter de forslag til fælles mindstekrav i EU, som allerede opfyldes af bestemmelserne i lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte. Det er dog en forudsætning, at kravene i direktivforslaget først får virkning

fra 1. januar 2014, hvor overgangsperioden efter dansk lovgivning udløber. Landbrugsraadet kan ikke anbefale de stramninger, der går videre end de danske regler. Landbrugsraadet kan især ikke støtte de foreslåede krav om fast eller drænet gulv også for goldsøer samt forbuddet mod at holde søer i bokse fra fravæning til fire uger efter løbning. Landbrugsraadet mener, at disse krav i stedet bør behandles i den rapport, som skal udarbejdes inden 1. januar 2008.

Specialarbejderforbundet i Danmark finder, at forslaget er et godt initiativ. SiD finder særligt det foreslåede krav om uddannelse vigtigt. SiD anfører, at det bør beskrives, hvilke mindstekrav der skal stilles til uddannelsen. SiD bemærker endvidere, at indretning af stalde og bokse skal tage hensyn til arbejdsmiljøet for det personale, der passer dyrene, hvorfor SiD foreslår, at der indføres en artikel i direktivet herom.

Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger (SALA) har alene bemærkninger til den foreslåede artikel 5a om uddannelse af personale, en bestemmelse som SALA finder uklar. SALA antager, at de foreslåede krav om uddannelse allerede opfyldes af de eksisterende danske regler for husdyrbrug/svineavl. SALA henviser herved til landbrugslovens erhverveskrav til erhververens uddannelse. SALA anfører, at hvis denne antagelse ikke er korrekt, anbefales det, at Danmark modsætter sig forslaget. For så vidt angår de øvrige bestemmelser i direktivforslaget henviser SALA til Landbrugsraadets høringssvar.

Det Veterinære Sundhedsråd har bemærkninger til mindstekravet for, hvor stor en del af gulvarealerne, der skal være fast. Rådet mener, at det virker ulogisk, at den del af gulvet, der skal være sammenhængende areal med fast gulv, kun udgør en tredjedel og ikke det samlede liggeareal, der udgør mindst halvdelen. Det faste gulv bør mindst udgøre liggearealet for samtlige grise. Endvidere finder rådet, at det er vanskeligt at have ens regler for gulvarealet for både 3-4 ugers fravæningsgrise og slagtesvin på 100 kg. Rådet finder endvidere, at spalteåbningsbredden på 30 mm er for bred for gylte. Rådet kommer med et forslag til en ændret formulering af artikel 3, nr. 2. Endelig finder rådet, at der bør indføres krav om etablering af sprinkleranlæg til afkøling af søer og slagtesvin.

Dyrenes Beskyttelse støtter, at de foreslåede krav til fast gulv kommer til at svare til dansk lovgivning. Dyrenes Beskyttelse finder endvidere, at både søer og slagtesvin skal have halm. Dyrenes Beskyttelse finder det uacceptabelt, at der ikke fastsættes krav til totalarealer, ligesom det er uacceptabelt, at der ikke meget hurtigere end den 1. januar 2008 foreligger en rapport fra Kommissionen.

Danske Svineproducenter mener, at den foreslåede dato i overgangsbestemmelsen i artikel 3, nr. 6 er for kort. Danske Svineproducenter anbefaler den 1. januar 2014 som skæringsdato, da denne dato svarer til den danske lovgivning. Herudover finder Danske Svineproducenter det urimeligt, at reglerne om løsgående søer ikke gælder for besætninger under 10 søer.

Svineudvalget under Landsforeningen af Økologiske Kødproducenter finder, at initiativet bag direktivforslaget er positivt. Udvalget fremhæver i den forbindelse det foreslåede krav om uddannelse. Udvalget ønsker, at der indføres et totalt forbud mod fixering af svin, samt at de danske krav om overbrusningsanlæg indføres i hele EU. Udvalget finder, at overgangsperioden bør være så kort, som det er praktisk muligt.

Skov- og Naturstyrelsen bemærker, at der vil være miljømæssige fordele forbundet med det foreslåede mindstekrav til den del af gulvarealet, der skal være fast.

Dyreværnsrådet finder, at danske regler på området skal gælde for hele EU. Dyreværnsrådet finder endvidere, at en revurdering af belægningsgraden ikke bør afvente Kommissionens rapport i 2008, som skal udarbejdes på baggrund af en udtalelse fra Den Videnskabelige Komité for Dyrs Sundhed og Trivsel.

Den Danske Dyr lægeforening finder, at den foreslåede artikel 3, nr. 2, pkt. 2 og 5 er vanskelig at forstå. Den Danske Dyr lægeforening er i tvivl om, hvorvidt arealerne i pkt. 2 og 5 skal lægges sammen, så mindstekravet er 2,6 m² eller om det samlede mindstekrav er 1,3 m². Foreningen anfører, at såfremt mindstekravet er 1,3 m², bør det øges til det danske niveau, som efter foreningens opfattelse giver tilstrækkelig plads. Foreningen foreslår desuden, at tiden, hvor søerne må sættes i faresti før faring, bør øges til 10-14 dage, i stedet for de foreslåede 7 dage.

Forbrugerstyrelsen, som har svaret på Erhvervsministeriets vegne, har ingen bemærkninger til direktivforslaget.

2. Tidligere forelæggelser i Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg er den 26. januar 2001 i forbindelse med møde i Rådet (Landbrug) den 29.-30. januar 2001 blevet orienteret om det forventede indhold af forslaget.